Vesialueomistajain liitto VEALO ry
c/o Marepe Oy
Sinikalliontie 10
02630 Espoo

LAUSUNTO

7.3.2024

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntö 28.2.2024

TENOJOEN VESISTÖN KALASTUSSÄÄNTÖ JA LAKI SEN VOIMAANSAATTAMISESTA

Vesialueomistajain liitto VEALO ry kiittää mahdollisuudesta lausua Tenojoen vesistön kalastussäännöstä ja laista sen voimaansaattamiseksi.

Tenojoen vesistön kalastussäännön tarkoituksena on säilyttää Tenojen vesistön kalakannat elin- ja kalastuskelpoisina. Samalla on pyritty löytämään mahdollisuuksia Tenon saamelaisen kalastuskulttuurin jatkumiselle hyvin voimakkaita kalastusrajoituksia vaativan ajanjakson yli. Kalastussäännössä on myös reagoitu vieraslajien leviämiseen ja siihen on lisätty kyttyrälohien pyyntiä koskevat kalastusmääräykset.

Nykyinen kalastussääntö on voimassa 1.5.2024 saakka, joten hallituksen esityksen mukaan sopimus tulisi saattaa voimaan ennen vuoden 2024 kalastuskauden alkua.

Tenojoen vesistön kalastussäännön päivittäminen alkoi kesällä 2020. Nyt lausunnolla oleva hallituksen esitys 9/2024 vp sisältää pykäläkohtaisia muutoksia, joiden lähtökohtana on maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyynnöstä 30.6.2023 VN/2935/2020 saama palaute. Hallituksen esitys 9/2024 sisältää siis säännöksiä, jotka ovat nyt ensi kertaa tarkasteltavissa.

Sopimusteksti parafoitiin uudestaan 20.12.2023 ja sopimus allekirjoitettiin 22.12.2023 Oslossa, siis kaksi kuukautta ennen tätä lausuntokierrosta.

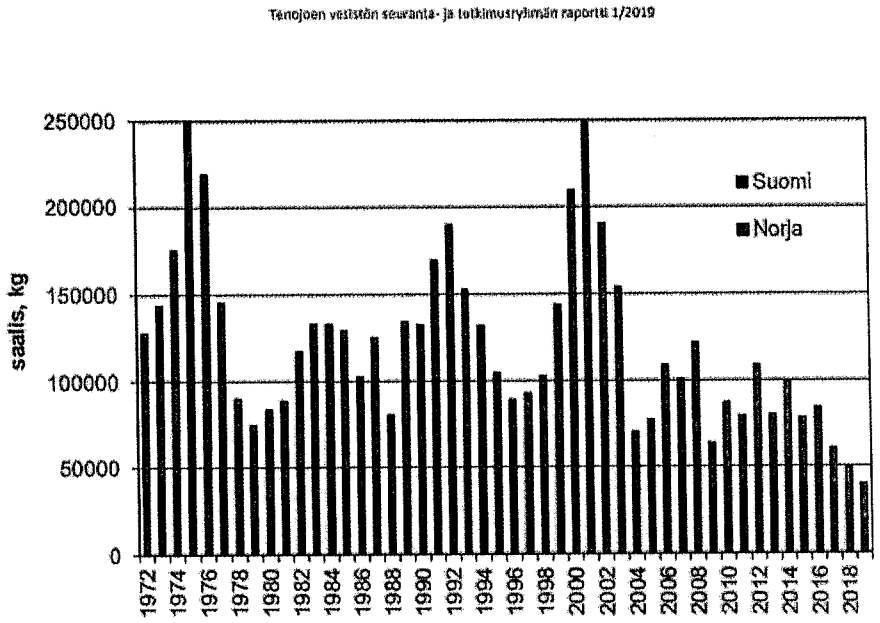
Vesialueomistajain liitto VEALO ry esittää ensisijaisesti, että eduskunta käsittelisi Tenojoen vesistön kalastussäännön ja voimaansaattamislain perustuslain säätämisjärjestyksessä, kuten tehtiin vastaavassa tilanteessa vuonna 1989.

Vaihtoehtoisesti esitämme, että vielä voimassa olevan kalastussäännön voimassaoloaikaa jatkettaisiin kalastussäännössä ja voimaansaattamislaissa olevien perustuslaillisten

ongelmien korjaamiseksi. Kiirettä uudelle kalastussäännölle ei ole, sillä kyttyrälohien poistopyyntiä ja kalastusta voidaan säädellä nykyiselläkin kalastussäännöllä ja lohenkalastuskiellon tulokset nousulohien määrissä näkyvät aikaisintaan vasta 3 - 6 vuoden kuluttua.

Tenojoen kalastuksen säätely

Tenojoen vesistöjen lohenkalastus on ollut kielletty vuosina 2021 – 2023 jokeen lisääntymään nousevien lohien vähäisen määrän vuoksi. Syynä on todennäköisesti liikakalastus. Lohisaaliin määrä on pienentynyt vajaassa kahdessakymmenessä vuodessa (2001-2019) 250.000 kg:sta 40.000 kg:aan (Raportti Tenon lohikantojen tila 2019, Tenojoen vesistön seuranta- ja tutkimusryhmän raportin suomennos 1/2019, Kuva 2.). Tilanne ei tule korjautumaan pitkään aikaan johtuen jo vuosia jatkuneesta kutemaan nousevien lohien vähäisestä määrästä.

Kuva 2. Tenojoen vesistön arvioitu lohisaalis (kg) Norjassa ja Suomessa vuosina 1972–2019.

"*Suomessa kalastusoikeuden omistajien lohisaaliin osuus Tenon Suomen puolen lohisaaliista on vaihdellut 39 %:n (2009, 2016) ja 55 %:n (2018) välillä (Kuva 20). Muiden paikalliskalastajien saalisosuus on vaihdellut 7 %:n (2008) ja 16 %:n (2016, 2019) välillä ja matkailijoiden 29 %:n (2018) ja 52 %:n (2008) välillä. Ulkopaikkakuntalaisten kiinteistönomistajien saalis oli osa matkailijoiden saalista 2006-2016, mutta uuden sopimuksen myötä, vuodesta 2017 lähtien, tämä ryhmä on tilastoitu erikseen, ja sen saalisosuus on vaihdellut 2 %:n (2018) ja 10 %:n (2019) välillä Suomen kokonaissaaliista.*" Raportti Tenon lohikantojen tila 2019 (Tenojoen vesistön seuranta- ja tutkimusryhmän raportin suomennos 1/2019, s. 29).

Edellä mainituista tahoista vain paikkakuntalaisten ja ulkopaikkakuntalaisten kiinteistöjen omistajien samoin kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakituisesti

asuvien saamelaisten kalastusoikeus nauttii perustuslaillista omaisuuden suojaa. Matkailukalastajien kalastusoikeus ei nauti perustuslaillista omaisuuden suojaa.

Hallituksen esityksessä on käsitelty laajasti omaisuudensuojan suhdetta PeL 20 §:n ympäristövastuuseen sekä PeL 17 §:n saamelaisten oikeuksien suhdetta PeL 20 §:n ympäristövastuuseen (HE ss. 84 - 89). Sen sijaan ulkopuolisten matkailukalastajien kalastuksen suhdetta edellä mainittujen perustuslailla suojattujen tahojen kalastusoikeuksiin ei ole arvioitu laajuudeltaan.

Määrällisesti matkailukalastajien pyytämä 29 % - 52 % osuus lohisaaliista loukkaa kaikkien Tenojoen vesistön jokilaaksoissa asuvien ja ulkopaikkakuntalaisten kalastusoikeuden haltijoiden, samoin kuin kiinteistöjä omistamattomien saamelaisten kalastusoikeutta. Valtio on tosiasiallisesti ottanut haltuunsa kalastusoikeuden ja jakanut sitä kalastusmatkailijoille.

Suomen valtion mandaatti ja asuinpaikkaperiaate

Kun Tenojoen lohen kalastusta alettiin säädellä Suomen ja Norjan valtioiden välisellä sopimuksella, oletettiin, että molemmat valtiot ovat suurimmat maa- ja vesialueiden omistajat molemmin puolin jokea. Suomen osalta kyseessä oli väärä olettama, joka on tarkentunut ajan kuluessa.

Hallituksen esityksessä 9/2024 sivulle 59 on kirjattu, että "*Tenojokilaakso kuuluu saamelaisten kotiseutualueeseen ja enemmistö jokivarren asukkaista on saamelaisia. Vuoden 2017 Tenojoen kalastussäännön valmistelun yhteydessä on arvioitu, että Tenojokilaaksossa vesialueen omistukseen perustuvista kalastusoikeuksista osuuslukujen perusteella laskien 35 % kuuluu Tenojokilaaksossa vakinaisesti asuville. Tämän lisäksi useiden omistajien hallinnassa olevien jakamattomien tilojen hallussa on 30 % kalastusoikeuksista ja tästä suuri osa on Tenonjokilaaksoissa asuvien omistajien hallussa. Muualla asuville kuuluu 25 % osuusluvusta. Loppu 10 % osuusluvusta on valtion ja yhteisöjen hallussa.*"

[Todettakoon tässä yhteydessä, että Utsjoen kunnan asukkaiden lukumäärä 31.12.2022 oli 1 176. Vuoden 2023 saamelaiskäräjävaaleissa Utsjoen kunnassa (saamelaisten kotiseutualuetta) äänioikeutettuja saamelaisia oli 461 (39,2 % kuntalaisista).]

Siis alle 10 %:n osuudella kalastusoikeudesta Suomen valtio on siirtänyt itselleen osakaskuntien ja osakaskuntien osakkaiden oikeuden määrätä kalastuksesta Tenojoella.

Tämä on yksi syy käsitellä eduskunnassa Tenojoen vesistön kalastussääntöä ja voimaansaattamislakia perustuslain säätämisjärjestyksessä.

Kalastussääntöön otettiin asuinpaikkaperiaate vuonna 1979. Tämä ongelmalliseksi koettu asuinpaikkaperiaate halutaan säilyttää edelleen kalastuslupien jakoperusteena myös nykyisessä kalastussääntöehdotuksessa.

"Vaikka lähtökohtaisesti kalastusrajoitukset tulisi kohdistaa kalastusoikeuden haltijoihin yhdenvertaisesti asuinpaikkaan katsomatta, on jo vuoden 2017 kalastussäännön perusteella voitu asettaa Tenojokilaaksossa asuvat parempaan asemaan kuin muualla asuvat. Asuinpaikkaperiaate on ollut käytössä jo ennen vuoden 2017 kalastussääntöä alkaen vuodesta 1979. Näin ollen nytkin ollaan katsottu, että perustuslain 20 §:n mukaisen ympäristövastuusäännöksen tukema lohikantojen suojelutavoite voidaan nähdä sellaisena hyväksyttävänä ja oikeasuhtaisena syynä, joka oikeuttaa asettamaan Tenojokilaaksossa asuvat kalastusoikeuden haltijat eri asemaan kuin muualla Suomessa asuvat. Kalastussäännön sisältämät kalastusrajoitukset eivät näin ollen ole ristiriidassa yhdenvertaisuussäännöksen kanssa. Tenojoen kalastuksen sääntelyssä on kyse lohikantojen suojelutavoitteen ja eri kalastajaryhmien kalastusoikeuksien yhteensovittamisesta." HE 9/2024 vp. ss. 59 - 60.

Viitaten yllä olevaan lainaukseen hallituksen esityksestä, se, että "*...on jo vuoden 2017 kalastussäännön perusteella voitu asettaa Tenojokilaaksossa asuvat parempaan asemaan kuin muualla asuvat.*" ei ole peruste jatkaa samaa käytäntöä uudessa kalastussäännössä ilman olosuhdetarkastelua.

Erityisesti kiinnittää huomiota perustella asuinpaikkaperiaatetta perustuslain 20.1 §:llä: "*Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille.*" Millä perusteilla "*ympäristövastuusäännöksen tukema lohikantojen suojelutavoite voidaan nähdä sellaisena hyväksyttävänä ja oikeasuhtaisena syynä, joka oikeuttaa asettamaan Tenojokilaaksossa asuvat kalastusoikeuden haltijat eri asemaan kuin muualla Suomessa asuvat.*"? Ei ainakaan ulkopaikkakuntalaisten kalastusoikeudellisten kiinteistöjenomistajien lohisaalismäärillä!

Asuinpaikkaperiaate asettaa henkilöt eriarvoiseen asemaan ja tämä edellyttää Tenojoen vesistön kalastussäännön ja voimaansaattamislain käsittelyä perustuslain säätämisjärjestyksessä.

Ulkopaikkakuntalaisten kiinteistönomistajien kalastusoikeuden omaisuuden suoja

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että "*Kiinteistörekisteriin merkittyjen kalastusoikeuksien omistajien omaisuuden suojaa vahvistetaan.*"

Hallituksen esityksen 9/2024 lukijalle jää epäselväksi, millä tavoin hallitusohjelman kirjaus on huomioitu kalastussäännössä?

Ulkopaikkakuntalaisten kalastusoikeuden haltijoiden omaisuuden suojan parantumista on perusteltu lohen pyynnille asetettaville kiintiöillä, yhdellä kolmasosalla vuosittain päätettävistä vene- ja rantakalastuslupien enimmäismäärästä sekä yksi kolmasosan osuudella (2 000 kalastuslupaa) muiden lajien kalastusluvista (Suomen osuus 6 000 kalastuslupaa). Kalastusmatkailukiintiöön jää kuitenkin kaksinkertainen määrä 4 000 kalastuslupaa.

Jos vuosittain päätettävä vene- ja rantakalastuslupien (= matkailukalastuslupien) määrä on vähäinen, niin silloin yksi kolmasosa vähäisestä määrästä on todella vähän, ottaen

huomioon, että ulkopaikkakuntalaisilla kalastusoikeuden haltijoilla on omistuksessaan 25 % kalastusoikeudesta. Todennäköisesti osa ulkopaikkakuntalaisista kalastusoikeuden haltijoista ei pääsisi kalastamaan kertaakaan kalastuskaudella. Saman aikaisesti paikalliset kalastusoikeuden haltijat saavat kalastusluvat koko kalastuskaudelle.

Ulkopaikkakuntalaisen kiinteistönomistajan kalastusoikeuden käytöstä määrää täydellisesti valtio. Ulkopaikkakuntalainen kalastusoikeuden haltija saa kalastuslupia valtion päättämästä matkailukalastajille tarkoitetun kiintiön kolmasosasta ja hänen käyttämättömät lupansa voidaan myydä matkailukalastajille valtion toimin. Hänellä ei ole myöskään vaihtovapautta: Hän ei voi myydä tai luovuttaa toiselle saamiaan kalastuslupia. Sopimusvaltiot vastaavat lupien myynnin järjestämisestä. Voimaansaattamislakiin perustuva lupajärjestelmä ei anna minkäänlaista oikeusturvaa omaisuudelle.

Omaisuuden suojaan liittyy käyttövapaus, vaihtovapaus ja oikeussuoja. Mihin tahansa osa-alueeseen puuttuminen johtaa omaisuuden arvottomuuteen ja merkityksettömyyteen. Ulkopaikkakuntalaisten kalastusoikeuden haltijoiden kalastusoikeus on siten tehty tyhjäksi.

Ulkopaikkakuntalaiset kalastusoikeuden haltijat ovat eriarvoisessa asemassa verrattuna Tenojoen jokilaaksoissa asuviin muihin kalastusoikeudellisiin henkilöihin ja tämä vaatii kalastussäännön käsittelemistä eduskunnassa perustuslain säätämisjärjestyksessä.

Tenojoen vesistön kalastussäännön perustuslain vastaisuudet ovat olleet ratkaisemattomat jo vuodesta 1979. Ennen perusoikeusuudistusta asia voitiin ratkaista säätämällä asiasta perustuslain säätämisjärjestyksessä. Ongelmien ratkaisuun ei ole ryhdytty perusoikeusuudistuksen jälkeenkään, jolloin poikkeuslakimenettelyn käyttöön suhtaudutaan pidättyvästi (PeVM 10/1998 ss. 22 - 23).

Säännöskohtaiset esitykset Tenojoen vesistön kalastussäännöstä

Esitämme seuraavat kohdat kalastussäännöstä muutettavaksi esitetyn mukaisesti Tenojoen vesistön kalastussääntöön. Toteutuessaan muutokset edellyttäisivät tarvetta koko kalastussäännön tarkistamiseen tehtyjen muutosten vaikutusten huomioimiseksi.

3 § Rajajokiosuuden kalastajaryhmät

Esitys Esitämme asuinpaikkaperiaatteen hylkäämistä kalastajaryhmien jakoperusteena. Jakoperusteena kalastajaryhmiin jakamiselle tulee käyttää kalastusoikeutta kalastuslain 5 §:n ja perustuslain 17 §:n mukaisesti. Tällöin kalastajaryhmät olisivat seuraavat;

1. Kalastusoikeudelliset Tenojoen vesistön jokilaaksojen kiinteistöjen omistajat.

2. Kalastusoikeudelliset Tenojoen vesistön jokilaaksojen saamelaiset.

3. Kalastusoikeudettomat muut henkilöt.

Perustelu Hallituksen esityksen mukaisesti kalastussäännön tavoitteena on Tenon saamelaisen kalastuskulttuurin jatkuminen.

Vuodesta 1979 käyttöön otettu keinotekoinen asuinpaikkaperiaate mahdollistaa kenelle tahansa Tenojokilaakson vesistöissä vakituisesti asuvalle kalastusoikeudettomalle henkilölle, esimerkiksi australialaiselle maahanmuuttajalle, oikeuden nauttia lohenkalastuksesta Tenojoella. Kyseisellä henkilöllä ei ole mitään kytköstä Tenon saamelaiseen kalastuskulttuuriin. Kyseinen henkilö voi saada käyttöönsä paikkakuntalaisen vapakalastusluvan, joka on voimassa koko kalastuskauden. Siten hänen lohenkalastusmahdollisuutensa on moninkertainen verrattuna ulkopaikkakuntalaisiin kalastusoikeudellisiin henkilöihin

Tästä syystä olemme tuoneet esille kalastusoikeudelliset saamelaiset omana ryhmänä. Perustuslakivaliokunnan on todennut (PeVL n:o 7/1978 vp. ja PeVL 5/1981 vp.), että Inarin, Enontekiön ja Utsjoen kunnissa on luontaistaloudesta huomattavan osan elannostaan saavilla maata omistamattomilla asukkailla sellainen vähintään nautintaperusteisiin oikeuksiin rinnastettava oikeus kalastukseen, joka sekä ammattikalastuksen että kotitarvekalastuksen luonteisena nauttii hallitusmuodossa turvattua omaisuudensuojaa.

Perusedellytys on se, että lainsäädännössä, esimerkiksi saamelaiskäräjälaissa, on määritelmä saamelaisesta. Tätä niin kutsuttua lappalaispykälää ei tule poistaa saamelaiskäräjälaista.

4 § Lohen ja nieriän kalastus

Kalastussääntöesityksen 4.2 §:n mukaisesti lohen kalastusta säädellään saaliiksi saatujen lohien lukumäärään perustuvalla kiintiöllä. Kannatamme saaliskiintiöintiä.

Hallituksen esityksessä s. 31 todetaan, että "*Kiintiöllä tarkoitettaisiin tässä esimerkiksi sitä, että molemmille maille asetettaisiin saaliskohtainen kiintiö, eli kuinka monta lohta voitaisiin kummassakin maassa ottaa saaliiksi yhteensä. Tästä kiintiöstä olisi mahdollista lisäksi kummassakin maassa määrittää kalastajakohtainen kiintiö.*"

Esitys Ensisijaisesti lohikiintiö tulee jakaa tahoille, joiden kalastusoikeus on perustuslailla suojattu, vasta toissijaisesti kalastusoikeudettomille henkilöille.

Saaliiksi saatu lohi tulee välittömästi merkitä erillisellä saalismerkillä, jotta kiintiöityjen lohien pyyntiä voidaan valvoa.

Kansallinen lohikiintiö tulee jakaa ensisijaisesti kalastusoikeudellisten tahojen kesken; yksityiset kalastusoikeuden omistajat, "kalastusoikeudelliset" saamelaiset, erityisperusteiset kalastusoikeuden haltijat, osakaskunnat (yhteiset vesialueet) ja valtio (yleiset vesialueet). Lohikiintiön jakoperusteena on kalastusoikeuden suuruus.

Erikseen määriteltävä osa saaliskiintiöstä varataan matkailukalastajille riippuen saaliskiintiön suuruudesta.

Perustelut Perusoikeusnäkökohdat edellyttävät, että rajoitukset kohdistetaan ensisijaisesti niihin kalastajaryhmiin, jotka eivät voi vedota kalastusoikeutensa tueksi perusoikeuteen, sen

paremmin saamelaisten omaa kulttuuriaan koskevaan oikeuteen kuin kalastusoikeuden haltijoiden omaisuudensuojaankaan.

5 § Lohenkalastuksen sääntely

Tämän pykälän mukaisesti lohenkalastusta säädellään siten, että lohikantojen elpyessä ja runsastuessa ensisijainen mahdollisuus kalastaa lohta on Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvilla kalastusoikeuden haltijoilla ja vakinaisesti asuvilla henkilöillä. Lohikantojen yhä runsastuessa kalastusmahdollisuutta annetaan edellä mainittujen lisäksi muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuville kalastusoikeuden haltijoille. Viimeisenä ryhmänä matkailukalastajat pääsevät kalastamaan lohta lohikantojen sen salliessa.

Kyseessä on näennäinen parannus kiinteistörekisteriin merkittyjen kalastusoikeuksien omistajien omaisuuden suojaan. Lohen kalastusta säädellään lohisaaliskiintiöllä, jota vastaavasta lupakiintiöstä varataan erikseen määritettävä osuus muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuville kalastusoikeuden haltijoille.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että lohisaaliskiintiössä ei ole yhtäkään muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuville kalastusoikeuden haltijoille "korvamerkittyä" lohta. Vaikka lupakiintiöstä on varattu erikseen määritettävä osuus muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuville kalastusoikeuden haltijoille, lupia ei voi saada, jos "paikalliset" ovat kalastaneet jo saaliskiintiön täyteen.

Toteamme, että matkailukalastajille varattujen lohenkalastuslupien osuutta lupakiintiöstä ei ole määritetty. Toimivaltainen viranomainen voi sallia matkailuturistien lohenkalastuksen alkavaksi vaikka samaan aikaan kuin muulla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuville kalastusoikeuden haltijoille.

Kyseinen säätelyjärjestelmä asettaa muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvat kalastusoikeuden haltijat huonompaan asemaan verrattuna muut kalastajaryhmät.

7 § Kalastuslupaluokat

Esitys Esitämme pykälään seuraavaa muutosta;

1) Yleinen paikkakuntalaislupa voidaan myöntää kalastusoikeudellisille Tenojoen vesistön jokilaaksojen kiinteistöjen omistajille (kalastajaryhmä 1). Yleinen paikkakuntalaislupa on voimassa kalastuskauden.

2) Paikkakuntalaisen vapakalastuslupa voidaan myöntää kalastusoikeudellisille Tenojoen vesistön jokilaaksojen saamelaisille (kalastajaryhmä 2). Paikkakuntalaisen vapakalastuslupa on voimassa kalastuskauden.

3) Matkailukalastuslupa voidaan myöntää kalastusoikeudettomille muille henkilöille. Kalastuslupa on määräaikainen.

Perustelut Esitys poistaa perustuslain vastaisen asuinpaikkaperiaatteen ja asettaa kalastusoikeudelliset vesialueiden omistajat yhdenvertaiseen asemaan.

8 § Kalastuslupien jako

Esitys Esitämme, että 2. momentti, johon on kirjattu muiden lajien kalastuslupien enimmäismäärä ja jako valtioiden välillä, poistetaan.

Esitys Esitämme, että 3. momentti, johon on kirjattu ulkopaikkakuntalaisille kiinteistönomistajille varattava enintään kolmasosan suuruinen kiintiö muiden lajien kalastusluvista, poistetaan.

Perustelu Emme näe mitään tarvetta määritellä muiden lajien kalastuslupien enimmäismäärää kalastusvuorokausina. Kalastuspaine kohdistuu kalalajeihin, joista yksikään ei ole suojelustatukseltaan vaarantunut tai uhanalainen

Vuoden 2017 kalastusäännössä Suomen osuus venelupien ja rantakalastuslupien kalastusvuorokausien enimmäismäärästä oli 11 000 kalastusvuorokautta. Nyt esitetyssä kalastussäännössä Suomen osuus olisi 6 000 kalastusvuorokautta, vähennystä 45,5 prosenttia.

Luulisi, että Tenojoen rantojen "ruuhkautuminen" kyttyrälohen pyytäjistä olisi kaikkien etu, niin Suomen kuin Norjan valtioiden, matkailuyrittäjien, kuntien, saamelaisten kuin myös Tenojoen vesistönkin etu.

Säännöskohtaiset esitykset voimaansaattamislaista

12 § Muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvien kalastusoikeuden haltijoiden kalastusluvat

Kyseisen säädöksen 6. momentin mukaisesti ulkopaikkakuntalaisille kiinteistönomistajille varatut vene- ja rantakalastusluvat, samoin kuin muiden lajien kalastusluvat tulee varata määräaikaan mennessä luvanmyyntijärjestelmästä. Varaamatta jääneet luvat voidaan siirtää ostettavaksi matkailulupakiintiöön.

Esitys 6. momentti tulee poistaa 12 §:stä.

Perustelu Ulkopaikkakuntalaisille kiinteistönomistajille varattu yksi kolmasosan kiintiö veneluvista, rantakalastusluvista ja muiden lajien kalastusluvista nauttii perustuslaillista omaisuuden suojaa, sillä heille osoitetun kiintiön suuruus perustuu vesialueen omistukseen. Tämä kiintiö on heidän omaisuuttaan, eikä kenenkään muun.

Mikäli heille osoitetusta kiintiöstä siirretään lupia matkailulupakiintiöön, puututaan silloin perustuslain suojaaman omistusoikeuden ytimeen.

On myös otettava huomioon mahdollisuus, että osa ulkopaikkakuntalaisista kiinteistöjen omistajista saattaisi jättää tarkoituksenmukaisesti osan kiintiöidyistä kalastusluvista hyödyntämättä suojellakseen lohikantaa (PeL 20 §).

Yhteenveto

Tenojoen vesistön kalastussääntöehdotus rikkoo Suomen kansalaisten sekä kalastusoikeuden haltijoiden omaisuuden suojaa (PeL 15 §, EIS 1. lisäpöytäkirjan 1. artikla), yhdenvertaisuutta (PeL 6 §, EIS 14 artikla) että oikeutta valita asuinpaikkansa ilman, että sillä olisi vaikutusta muihin perusoikeuksiin (PeL 9 §).

Esitämme Tenojoen vesistöjen kalastussäännön ja voimaansaattamislain käsittelyä eduskunnassa perustuslain säätämisjärjestyksessä.

Kunnioittaen,

VESIALUEOMISTAJAIN LIITTO VEALO RY

Juha-Pekka Ripatti
toiminnanjohtaja

Reima Räty
puheenjohtaja